

УДК 37. 091. 3:78(075.8)

ЧЕРКАСОВ Володимир Федорович –
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри музично-теоретичних та
інструментальних дисциплін
Центральноукраїнського
державного педагогічного університету
імені Володимира Винниченка
ORCID iD 0000-0003-2760-275 x
e-mail: cherkasov_2807@ukr.net

ГЕРМЕНЕВТИЧНИЙ ПІДХІД В КОНТЕКСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Вступ України до Європейського освітнього простору уможливило створення необхідних умов для опанування молоддю культурою різних народів і країн світу. Ознайомлення з музичною спадщиною відомих композиторів минулого і сучасності позитивно впливає на формування світогляду та інтелектуально-художнього мислення учнів. За такого підходу обґрунтування і тлумачення змісту уроків музичного мистецтва в загальноосвітньому навчальному закладі є актуальним і своєчасним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз джерел педагогічного та мистецького спрямування підтверджує, що вітчизняними та зарубіжними науковцями Е. Б. Абдулліним, О. О. Апраксіною, Л. О. Безбородовою, В. М. Лабунцем, О. В. Лобовою, Л. М. Масол, О. В. Михайличенком, О. М. Олексюк, В. Ф. Орловим, М. С. Осенневою, О. М. Отич, Г. М. Палдалкою, Е. П. Печерською, І. І. Полу-бояриною, О. Є. Ребровою, О. Я. Ростовським, Н. А. Сегедою, Л. О. Хлебниковою, Л. В. Школяр різною мірою досліджено та розкрито ті чи ті питання сприймання музики учнями різних вікових груп, обґрунтовано формування навичок аналізу музичного твору учнями на уроках та в позакласній діяльності. Тематика нашого наукового пошуку значно доповнює дослідження названих авторів, уможливило усвідомити особливості герменевтичного підходу до змісту навчального матеріалу з музичного мистецтва в загальноосвітніх навчальних закладах.

Мета статті. Виходячи із заявленої проблематики, мета статті полягає в обґрунтуванні герменевтичного підходу до уроків музичного мистецтва в загальноосвітніх навчальних закладах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Герменевтика (від грецького *ερμηνεύειν* – тлумачити) вважається напрямом наукової діяльності, який пов'язано з дослідженням, поясненням,

тлумаченням історичних фактів і явищ. Як науковий феномен герменевтика має сталі історичні коріння і презентує мистецтво проникнення одної свідомості в іншу. Широкого значення герменевтика набуває у ХХ столітті й використовується в теорії і історії педагогіки у якості герменевтичного підходу, за допомогою якого дослідник проникає в суть певного музично-педагогічного явища чи музично-педагогічної технології й в процесі наукового аналізу пропонує своє бачення інтерпретації музичного твору.

Тож цілком закономірно, що в процесі опанування темою першого півріччя 4-го класу «Музика мого народу» вчитель уводить учнів у світ народної та композиторської музики. Це відбувається в процесі обговорення дітьми вражень від літніх зустрічей з музикою. З-поміж цього доцільно звернути увагу на те, що народна пісня передається від покоління до покоління, від родини – до родини, а композиторські пісні пишуться композиторами й поетами. Вони за своїм характером і змістом можуть нагадувати народну пісню. Не випадково про них говорять, що написані ці пісні в народному дусі. Щоб довести схожість народної та композиторської музики, варто запропонувати прослухати українську народну пісню «Ой гиля, гиля, гусоньки, на став» та написану сучасним українським композитором В. Івасюком пісню «Відлітали журавлі». При цьому слушно заслухати та обговорити враження учнів від прослуховування цих двох мелодій, визначити їхні спільні інтонації.

Виходячи з того, що укладачі шкільної програми пропонують познайомити учнів з українськими трієстими музиками, вчителю варто нагадати дітям, що в давнину в різних регіонах України створювалися різні за складом народні інструментальні ансамблі, до яких входили три інструменти, а саме: скрипка, цимбали, бубон або барабан, нерідко сопілка. У наші часи українські інструментальні ансамблі зберегли за собою

© Черкасов В. Ф., 2017

статус троїстих музик, але сьогодні вони значно розширили свій склад. До них входять струнні (скрипка, басоля, контрабас, цимбали, бандури), клавішні (баян або гармоніка), ударні (барабан, бубон, мідні тарілки) інструменти. Можливі різні за складом комбінації цих інструментів, але в кожному з них повинні бути скрипка та цимбали. Учителю варто підготувати відеоматеріали фрагментів концертних виступів відомих колективів та обговорити з дітьми їхні враження від знайомства з інструментальною музикою. Слушно зосередити увагу на поєднанні тембрів музичних інструментів у різних за складом ансамблях та виявити особливості метроритмічної побудови мелодій.

Поглиблення в тему «Музика мого народу» відбувається поступово, через ознайомлення з календарними піснями, якими супроводжувалися зустрічі Нового року, прихід весни, піснями літньо-осіннього циклу тощо. Розучування та виконання таких українських народних пісень, як «В понеділок раненько», «Котився снопочок», «Вийшли в поле косарі», уможливує ознайомлення учнів із календарними піснями землеробського циклу, а саме: жнивварськими піснями. Ці пісні поділяються на три групи, як-от: зажинкові, жнивварські та обжинкові. За своєю спрямованістю такі пісні виховують морально-етичні якості особистості й уможливають усвідомлення учнями ролі музики в житті українського народу. З-поміж цього, вчителю необхідно зосередити увагу дітей на тому, що жнивварські пісні оспівують працелюбність і душевну щирість українського народу, вирізняються простотою і реалістичністю.

Чільне місце на уроках відводиться жартівливим і сатиричним пісням. Учні слухають такі пісні, як: «Та орав мужик край дороги», «Соловечку, сватку, сватку», розучують жартівливу пісню «Сіяв мужик просо». Учителю доцільно підвести дітей до висновку, що жартівливі пісні відтворюють широкий діапазон почуттів людини. У них знайшов вияв народний гумор та віра народу в свої можливості, любов до життя, спритність та дотепність. Сповнена м'якого гумору, відома українська народна танцювальна пісня «Дівка в сінях стояла» майстерно використана М. Калачевським у другій частині «Української симфонії» є яскравим прикладом використання українських народних пісень у композиторській творчості.

Подальше вивчення теми «Музика мого народу» відбувається через ознайомлення дітей з танцювальними піснями та

коломиїками, у яких поєднується поетичне начало з хореографією. Крім того, вчителю доцільно вивчити з дітьми танцювальні рухи, характерні для цього типу пісень і ввести їх до виконання та проведення позакласних виховних заходів. Слушно також прослухати з дітьми фінал Симфонії соль мінор невідомого автора початку XIX століття, у якому звучить запальний народний танець «Козачок». Прикладом використання народної музики композиторами може бути «Гуцульська рапсодія» Г. Майбороди, у вступі до якої звучить мелодія на ліричну тему народної пісні «Верховино, світку ти наш».

Певне місце укладачі програми відводять родинно-побутовим пісням, одного з найдавніших жанрів музичної народно-пісенної творчості. У них йдеться про життя людей і стосунки в сім'ї. Прикладом таких пісень є колискові пісні, сповнені любові, ніжності, бажання бачити своє дитя здоровим і щасливим, розумним та сміливим. Українська народна пісня в обробці М. Вериківського «Котику сіренький» є одним із прикладів колискових пісень, які виконують і розучують на уроці музики.

Учитель повинен переконати учнів у тому, що композитори завжди з великим шануванням ставилися і ставляться до народної творчості, створюють обробки народних пісень для різного складу виконавців. Прикладом використання українських народних пісень у своїй творчості є третя частина «Української симфонії» М. Калачевського, у якій звучать теми українських народних пісень «Ой дівчино, ти моя мати» та «Ой джигуне, джигуне». Вони є твердженням того, як майстерно композитор використав народну пісню в симфонічній музиці. У результаті чого діти приходять до висновку, що народна й композиторська музика виражає найрізноманітніші настрої, почуття, думки та характери людей.

У другій частині відбувається поглиблення в тему «Музика мого народу». Тому цілком закономірно, що розучування і виконання українських народних історичних пісень «Ой на горі та жінці жнуть» та «Гей, там, на горі, Січ іде» уможливує формування в учнів не тільки навичок багатоголосного співу, а також допомагає звернути увагу дітей на героїчні вчинки та подвиги українського народу на різних етапах історичного розвитку. За такого підходу вчителю доцільно нагадати дітям історичні факти і явища, з якими вони знайомилися при вивченні інших навчальних дисциплін. Окрім історичних пісень, увагу

учнів варто зосередити на творах героїчного та соціально-побутового змісту, котрі належать до жанру українських народних дум. Слід визнати, що саме для дум характерний імпровізаційно-речетативний характер мелодії, сольне виконання в супроводі бандури, а в давнину – кобзи. Отже, ознайомлення з думою «Маруся Богуславка» дасть учням відчуття й уявити трагічні сторінки історії українського народу, а також проаналізувати інтонаційно-образну структуру музики, виявити спільні риси й відмінності порівняно з історичними піснями.

Варто зазначити, що знайомство з музикою свого народу триває й на наступних уроках, коли учні слухають «Запорізький марш» Є. Адамцевича та думу «Іван Богун». Передусім, перед дітьми відкриваються нові сторінки історії українського народу. Учні дізнаються про роль кобзарів, які пропагували українські народні пісні та намагалися виховати в слухачів почуття патріотизму та національної гідності.

Зрештою, не менш цікавим для дітей є ознайомлення з творчістю легендарної піснярки Марусі Чурай. Цілком імовірно, що українська народна пісня «Засвітали козаченьки» слугує прикладом виховання патріотизму, любові до Батьківщини, мужності й завзяття. Учитель повинен розкрити учням нові сторінки історії українського народу, пов'язані з визвольною боротьбою проти польської шляхти та постаттю Богдана Хмельницького. Дітям доцільно запропонувати уривки з кінофільму «Богдан Хмельницький», щоб вони глибше відчували й усвідомили атмосферу тієї епохи.

Почуття патріотизму й національної єдності вчитель продовжує формувати в учнів у процесі слухання увертюри до опери М. Лисенка «Тарас Бульба». Перед прослуховуванням доцільно розповісти дітям сюжет повісті М. Гоголя та запропонувати переглянути фрагменти однойменного кінофільму. Під час інтерпретації твору слушно зупинитися на характеристиці героїчної та ліричної тем увертюри, на використанні композитором мелодії пісні «Засвітали козаченьки».

Виховання любові до Батьківщини та історичного минулого свого народу відбувається в процесі ознайомлення дітей з народною музикою, яку композитори використовували в симфонічній творчості. Отже, вчителю слушно зосередити увагу учнів на народних піснях різних жанрів, котрі композитор М. Калачевський використав у першій частині «Української симфонії». За допомогою словника емоційно-образних визначень охарактеризувати музичні образи,

які передаються засобами оркестрового звучання. Ще одним прикладом використання українських народних пісень у симфонічній музиці може слугувати Друга симфонія Л. Ревуцького. У третій частині симфонії композитор використав дві ігрові українські народні пісні «А ми просо сіяли» та «При долині мак». Варто запропонувати дітям охарактеризувати засоби музичної виразності, а за допомогою фарб намалювати картину народного свята, яку композитор майстерно відтворив у фіналі симфонії.

Цілком закономірно, що уроки напередодні Нового року ставлять за мету підготувати клас та окремих солістів-виконавців до зустрічі Нового року. У центрі уваги вчителя повинні бути календарно-обрядові пісні, і насамперед, це колядки й щедрівки, котрі вважаються прикрасою Новорічних свят. Колядки й щедрівки яскраво характеризують обряди та звичаї українського народу, втілюють добро й благочестя, відіграють певну роль у розвитку української професійної музики.

Узагальнюючи тему «Музика мого народу», варто згадати характерні риси народної та композиторської музики, звернутися до різних жанрів музики, котрі характеризують історію українського народу, його очікування і переконання, красу та благородство душі, щирість і добродійність. Саме на цих загальнолюдських цінностях ми зосереджуємо зміст уроків музики й намагаємося досягти позитивних результатів у вихованні майбутніх громадян незалежної України, спроможних самостійно вирішувати питання сьогодення, виважено планувати своє майбутнє.

Логічним продовженням у другому семестрі теми попереднього семестру є усвідомлення того, що між музикою українського народу й музикою інших народів немає неперехідних меж. Головна мета вчителя полягає в тому, щоб переконати учнів, що українська народна музика за своєю інтонаційною структурою близька до музики слов'янських народів, і насамперед, російського та білоруського. Для порівняння слушно запропонувати учням прослухати білоруський народний танець «Бульба» та грузинську – «Лезгинку». Крім того, доцільно розучити українську народну пісню «Вийди, вийди, Іванку», котра російським композитором П. Чайковським була майстерно використана у фіналі Першого фортепіанного концерту для фортепіано з оркестром, а мелодія української народної пісні «Журавель» П. Чайковським покладена в основу варіаційного циклу експозиції фіналу

Другої симфонії. При розучуванні й виконанні українських і російських народних пісень варто досягати протяжності й наспівності, зосередити увагу на вільному русі голосів у підголосковому багатоголосі.

За таким же принципом доцільно визначити спільні інтонації українських і білоруських народних пісень. Запропонувати учням прослухати «Білоруський танок», котрий написав український композитор К. Мясков, та в основу якого покладено білоруську народну пісню «Перепілонька». Знайомство учнів з азербайджанською музикою треба розпочати з розучування та виконання пісні Г. Гусейнлі «Курчатка». Мелодія цієї пісні розспівно-танцювальна й рухається поступово та плавно, але з примхливістю і вигадливістю. При слуханні «Гопака» з балету «Гаяне» композитора А. Хачатуряна слушно звернути увагу дітей на інтонації українського танцю, а звучання «Колискової» слід порівняти з українською народною колисковою піснею «Ой ходить сон коло вікон». Діти повинні на основі самоаналізу та за допомогою словника емоційно-образних визначень охарактеризувати спільні та відмінні особливості мелодії, ритму, динаміки, темпу.

Наступного уроку учні знайомляться з латиською та литовською музикою, виконують народну ліричну латиську пісню «Вій, вітерець» та слухають другу частину з кантати литовського композитора Е. Бальсіса «Не смійте чіпати голубий глобус». Узбекська народна музика в шкільній програмі презентована піснею-танцем «Мавриги», котру діти виконують під супровід ударних інструментів, а з туркменською музикою учні знайомляться в процесі прослуховування «Туркменського танку», написаного українським композитором К. Мясковим. Цей танок написаний як концертна п'єса для баяна. Це уможливило учням прочути тембр баяна.

Знайомство учнів з музикою різних народів сприяє тому, що діти приходять до висновку, що найбільш споріднена з українською музикою є російська музика. Прикладом можуть слугувати написані російським композитором М. Глінкою, котрий шанобливо ставився до українського фольклору, дві оригінальні пісні, як-от: «Гуде вітер» і «Не щибечи, соловейку». Вчитель зосереджує увагу на тому, що багато композиторів зверталосся до народної музики. Так, відомий український композитор С. Людкевич написав хор «Гагілка». Доречно пояснити учням, що гагілки (веснянки) – це пісні, котрі виконують, закликаючи весну. Ладові відмінності учні відчують,

виконуючи мелодію «Янчику-подолянчику» та веснянку «Ой не ходи, качуроньку». Крім того, варто розучити українські веснянки «Женчичок-бренчичок» та «Вийди, вийди, Іванку», а українську народну пісню «А ми просо сіяли, сіяли» розучити та виконати у формі гри.

Підбиваючи підсумок, необхідно наголосити, що календарно-обрядові пісні слов'янські композитори використовували у своїй творчості, обробляли їх, клали в основу різних за жанрами музичних творів. Композитори П. Чайковський, М. Глінка, А. Штогаренко, К. Мясков, А. Хачатурян установлювали зв'язки між музикою різних народів, оспівували красу й велич народних традицій і досягнень світової цивілізації.

У четвертій чверті діти продовжують знайомитися з музикою інших народів світу. Для порівняння та визначення спільності й відмінності в інтонаційно-образній мові музики, укладачі шкільних програм пропонують прослухати такі контрастні твори, як: «Колискова» Д. Гершвіна з опери «Поргі й Бесс», жартівливу болгарську народну пісню «Посадив полин я» та українську народну колискову пісню «Котику сіренький». Учителю варто організувати обговорення таким чином, щоб діти прийшли до висновку, що, незважаючи на мову (англійська, болгарська, українська), музична мова допомагає зрозуміти думки й почуття композитора. Про близькість української, російської та норвезької музики діти дізнаються, прослухавши «Баркаролу» М. Лисенка, «Пролісок» П. Чайковського, «Ранок» Е. Гріга. Про використання української народної пісні Л. Бетховеном діти дізнаються, прослухавши твір «Українська». Німецький композитор по-своєму підійшов до обробки теми української мелодії і надав їй витонченого звучання.

Для того, щоб усвідомити закономірності варіювання французької народної пісні «Пастух» у Варіаціях В. Моцарта, учням доцільно виконати пісню каноном, простежити розвиток теми й визначити особливості мелодії, метроритму, динаміки, нюансів. Після прослуховування пісні М. Блантера «Катюша» слушно розповісти учням історію виникнення та популярність мелодії пісні під час Другої світової війни, а також той факт, що «Катюша» стала гімном італійських партизан і набула поширення серед японських поціновувачів російської пісні.

Виконувати індонезійську народну пісню «Прогулянка з батьком» потрібно в ансамблі з темброво-ритмічним супроводом. Ансамблева гра завжди викликала живий

інтерес і сприяла розвитку почуття ритму та тембрового слуху молоді. Звернення австрійського композитора В. Моцарта до музичної культури Туреччини спонукало композитора до написання «Рондо» в турецькому стилі, де слухачі відчують інтонації звучання великого барабана у виконанні на фортепіано.

Не забули укладачі шкільної програми й про знайомство з музичною культурою Польщі. Польську народну пісню «Жайворонок» діти не тільки розучують і виконують в ансамблі з учителем, а також слухають мазурку ля мінор Ф. Шопена, виявляють спільні рухи цього твору з українською народною піснею «Женчичок-бренчичок». Повертаючись до творчості В. Моцарта, учні прослуховують експозицію першої частини симфонії соль мінор. Для ефективності обговорення та інтерпретації інтонаційно-образного змісту музики вчителю слід розучити головну тему за нотним записом. При цьому зосередити увагу на чистоті інтонування та виразності виконання мелодії.

Почуття патріотизму, любові до Батьківщини, національної гідності виховується насамперед на змісті навчального матеріалу. Слухання пісні-реквієму А. Пашкевича «Степом, степом» уможливить учням висловити своє ставлення до героїчних подій усіх часів. Це своєрідний пам'ятник матері, котра втратила на війні сина й живе з тугою і стражданням. Крім того, героїчним сторінкам історії українського народу присвячено композитором М. Лисенком оперу «Тарас Бульба». Після прослуховування увертюри учні висловлюють свої враження, інтерпретують зміст музики, обговорюють сюжет опери. Учителю доцільно продумати зміст запитань, спрямувати активність учнів на усвідомлення етико-моральних та загальнолюдських принципів співіснування.

До програми заключного уроку-концерту доречно внести виконання улюблених пісень, прослуховування окремих творів або уривків музичних творів, котрі запам'ятовувалися учням і вплинули на формування життєвої позиції. Варто зацентувати увагу класу на композиторах, які використовували народну музику в різних жанрах і розповідали про життя людей, їхні вірування і сподівання, боротьбу за свободу й незалежність, добро й красу в насколишньому середовищі. Учні переконалися, що мова музики – це мова, котру розуміють і якою спілкуються громадяни всіх країн світу.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Використання герменевтичного підходу в контексті запровадження педагогічних технологій на уроках музичного мистецтва в загальноосвітніх навчальних закладах уможливить формування педагогічної майстерності вчителя музичного мистецтва, сприяє активній творчій діяльності учнів під час сприймання і відтворення кращих зразків світової і вітчизняної музичної культури, позитивно впливає на формування духовних цінностей школярів. Перспективи подальших наукових пошуків зумовлені розробкою нових технологій впливу на процес формування інтелектуально-художніх здібностей учнів середнього та старшого шкільного віку.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Михайличенко О. В. Основи загальної та музичної педагогіки: теорія та історія. Навч. посібник для студентів музичних спеціальностей / О. В. Михайличенко. – Суми: Вид-во «Наука», 2004. – 210 с.
2. Олексюк О. М. Музична педагогіка: Навчальний посібник. / О. М. Олексюк. – К.: КНУКіМ, 2006. – 188 с.
3. Осеннева М. С., Безбородова Л. А. Методика музикального виховання младших школьників: Учеб. пособие для студ. нач. фак. Педвузов / М. С. Осеннева, Л. А. Безбородова. – М.: Издательский центр «Академия», 2001. – 368 с.
4. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) / Г. М. Падалка. – К.: Освіта України, 2008. – 274 с.
5. Печерська Е. П. Уроки музики в початкових класах: навч. посібник / Е. П. Печерська. – Київ: Либідь, 2001. – 272 с.
6. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти: навч.-метод. Посібник / О. Я. Ростовський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. – 640 с.
7. Черкасов В. Ф. Теорія і методика музичної освіти: навч. посіб / Володимир Черкасов. – К.: ВЦ «Академія», 2016 – 240 с. – (Серія «Альма-матер»).

REFERENCES

1. Mykhaylychenko, O. V. (2004). *Osnovy zahal'noyi ta muzychnoyi pedahohiky: teoriya ta istoriya*. [Fundamentals of General and music pedagogy: theory and history]. Sumy: Vyd-vo «Nauka».
2. Oleksyuk, O. M. (2006). *Muzychna pedahohika*. [Musical pedagogy]. Navchal'nyy posibnyk. Kyiv: KNUKiM.
3. Osenneva, M. S., Bezborodova, L. A. (2001). *Metodyka muzuka'noho vospytanyya mladshykh shkol'nykov*. [Methodology of musical education of younger schoolchildren]. Ucheb. posobyey dlya stud. nach. fak. pedvuzov. Moscow.: Yzdatel'skyuy tsentr «Akademyya».

4. Padalka, H. M. (2008). *Pedahohika mystetstva (teoriya i metodyka vykladannya mystets'kykh dystsyplyn)*. [Pedagogy of art (theory and methods of teaching art subjects)]. Kyiv: Osvita Ukrayiny.

5. Pechersk, Ye. P. (2001). *Uroki musiki v pochatkovikh klassakh: Navch. posibnik*. [Music lessons in primary school]. Kyiv: Lybid.

6. Rostovs'kyu, O. Ya. (2011). *Teoriya i metodyka muzychnoyi osvity*. [Theory and methodology of music education]. Ternopil': Navchal'na knyha – Bohdan.

7. Cherkasov, V. F. (2016). *Teoriya i metodyka muzychnoyi osvity. Navch. posib.* [Theory and methodology of music education]. Kyiv: VTs «Akademiya». – (Seriya «Al'ma-mater»).

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ЧЕРКАСОВ Володимир Федорович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач

кафедри музично-теоретичних та інструментальних дисциплін Центрально-українського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: становлення і розвиток музично-педагогічної освіти в Україні, теорія і методика музичної освіти.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

CHERKASOV Volodymyr Fedorovich – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor department of music-theoretical and instrumental subjects of Centralukrainian Volodymyr Vinnichenko State Pedagogical University.

Circle of scientific interests: the formation and development of musical-pedagogical education in Ukraine, theory and methodology of music education.

Дата надходження рукопису 10. 04. 2017 р

УДК 378.147.091.3:78

ВАЛЬКЕВИЧ Раїса Андріївна –

народна артистка України,

професор

кафедри вокально-хорових дисциплін

та методики музичного виховання

Центральноукраїнського державного педагогічного університету

імені Володимира Винниченка

e-mail raisavalkevich@ukr.net

СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ СЦЕНІЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА-МУЗИКАНТА

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Рівень професійної кваліфікації педагога-музиканта особливо яскраво виявляється на етапі виконавської діяльності, який відповідає його сценічному впливу і який формує загально художній потенціал аудиторії та виявляє компетентність самого виконавця. У зв'язку із цим посилюються вимоги до особистості педагога-музиканта, його здатності до професійної обізнаності з предметної специфіки, компетентності в напрацюваннях особистої виконавської самореалізації і відповідальності за виконавський та виховний процес у майбутній роботі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Діяльність багатьох педагогів музикантів органічно поєднує педагогічний і виконавський аспекти як майстерність. Взаємодія педагога і студента в процесі навчання висвітлює їхню рівнозначність, взаємне доповнення, виявляє особливі якісні показники майстерності за результатами. Сучасні наукові концепції з проблеми взаємодії педагогічної і виконавської майстерності висвітлені у працях

М. Давидова, О. Маркової, В. Москаленка, В. Сластьоніна і вони зауважують, що саме через уміння та досвід розкривається структура професійної діяльності педагога. В. Сластьонін зауважував на те, що розкриття будь-якого виконавського, педагогічного завдання зводиться до тріади «мислити-діяти-мислити» і це також відповідає формуючим функціям у сценічно-виконавській діяльності, як компонентам педагогічного підходу, так і відповідним виконавським умінням і досвіду. Тобто вміння викладача, досвід, а також знання предметної специфіки виявляють особливу сукупність компетентності, яка потребує подальших розшифрувань і досліджень.

Мета статті полягає у висвітленні підходів до формування сценічно-виконавської компетентності студента з проблем у вірному вирішенні емоційно-драматургічних завдань, обізнаності в застосуванні предметної специфіки в подальшій роботі майбутнього педагога-музиканта.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сценічно-виконавський процес